

PERŽVALGA.

Nepoilgo taps įvesta ir Kauno gubernijon žemiečių viršiniųjų įrednės. Ministerija Vidaus Dalykų jau padavadijusi dėl visos gubernijos 17 kandidatų ant tų urėdų ir pavedusi gubernatoriui išrinkti į viršiniųjų tam tinkamas, apsišvietusias ypatas. Nereikia mistylyti, kad gubernatorius jieškos tokių ašviesių tarpe advokatų, ekonomistų ir šep jau išėjusių augštesnius mokslus kaimičių. Tokias vietas užims dvarponiai, bajorai ir kiti pralobę buržuazai, kurie jau papratę yra traukti sau naudą iš žemesnės luomos, tokie tai paskiaus lups vėl be pagailos ją ir naudai valdžios.

— Vilniuje, sustojus trukiui einančiam iš Suvalkų ir vežančiam į karės lauką rezervistus, buvo iškilę sumišimai. Cenzurotiejie laikraščiai sako, kad tai buvęs darbas žydų socialistų. Sumišimus apmalšę žandarai ir skaitlinga policija.

— Peterburge 26 lapkr. — rašo „Kraj“ — Lietuvių-Zemaičių labdaringa Dr stė parengusi naudai lietuvių studentų koncertą su balium.

— Dėlei nuraminimo mištaučių Mandžurijoje lietuvių kareivių busę išsiųsti dar du kunigai: vienas iš Telšų, kitas iš Vilniaus diecezijų.

— Bajorija Šiaulių ir Raseinių pavieta, Kauno gub., nusiuntė Vidaus Dalykų ministru, Sviatopolk Mirskiu, ilgus adresus, ant kurių pasirašė iš pirmo pavieto 21 ypa, o iš antro net 32, linkedama ministru kloties jo darbuose dėlei liberalų partijos ir gėsaudami, kad ministras išpildytų savo prižadus ir kuogreičiaus įvestų Kauno gubernijon žemininkystą. Ant adresų pasirašė visi tų pavieta lietuviai dvarponiai, grapai ir net maskoliai didžiunai, k. a. grapai Zubovai, Olsujevai, Nikitina, Ivanovyčiai ir kiti. —

Mat, kur einasi apie įgijimą šiltų vietelių ir abelnai apie savo kliasinius interesus, ten Lietuvos bajorai nesidrovinė su maskoliais bičiuliautis, prisidengdami jų įtekme susinešimuose su Peterburgu, ir pamiršta visas savo pretensijas ant tėvyniškumo.

— Vilniaus gubernijoje pasirodė tuli prigavikai, kurie renka po kaimas pinigus „dėlei japonų“, kuriuos sako siųsę Japonijon, kaipo pasparą, kad greičiau būtų nuveikta Maskolija. Turbut nereikia aiškinti, kad „japonų“ aukos nenuveina toliaus, kaip tik į rinkėjų kišenes. Vienok akivaizdas, kad žmonės noriai jiems duoda. Keletą tokių „Japonijos“ agentų policija suglabojo į savo rankas.

— 27 lapkr. s. s. tapo užmuštas valdonas dvaro Šaukotų, Raseinių pav., Kauno gub., baronas von der Recke. Nusidavė tas teip: baronas vėlai vakare nuėjo į darbininkų butą, kur buvo teip vad. vakarūškos, ir liepė išsiskirstyti, nes rytoj, girdi, tingėsit eiti prie darbo. Prieto baronas atėmė armoniką ir nusinėšė su savim. Bet išeinant per duris, gavo smugį į galvą su ažuoliniu kuolu ir nepoilgo numirė. Užmušėjas, vaikas 20 metų, tapo įdėtas kalėjimam.

— „Darb. Balsas“ no. 6 praneša apie įvykusias šiose vietose kratas: pas Jušką (ukininkas), Kaminską (uk.) — rugs. mėn. Panevėžio par. (Kauno g.); Pakalniškienę, Švažą, Šaulienę, Valantį, Janavyčių — Vieksniuose (Kauno gub.); Montviliutę — Senapilėj (Suv. g.); A. Samulevyčių (iš Budos k., Tamošbudžio v., Naumiesčio pav.).

— Ex-Karvojus užmanė Amerikos kunigams sutverti „Katalikišką Tiesos Draugystę“, kurios tikslu bus taisyti visų lietuviškų laikraščių klaidas, parašytas linkui katalikų

tikėjimo (skaityt: linkui kunigų). Viens-du-ir tokia dr stė susitvėrė bei sudėjo jau 20 dol. pinigais. Dr stės veikimui tai bus laukas platus; ypač dabar ta dr-tė yra geistina, kada tiek visokių neteisybų darosi ir tarpe pačių kunigų. Paimkim tiktai keletą pačių stambiųjų kunigų neteisybų bei neišaiškintų klaidų: užgriebimas S. L. A. turto, incidentas su Kriaušaičio gramatikomis atkeliaujant joms iš Europos, Philadelphijoje ištaisyta skerdynė ir nepastatytas kankiniams ant tos vietos paminklas, prietikiai „vieno Amerikos kunigo“ su „Prancuzijos amžinoms mišioms“ ir tt., ir tt., ir tt. . . O, senai jau reikėjo tokios dr-tės! Ir ji, suprantama, turės tas klaidus išteisinti; nes, kas gi gali taisyti paklydimus kitų, pirmiaus neištobulines savęs? Klausiat, ką darys dr-tė su 20 dol. sudėtų pinigų? Ogi, ar nematot, ką „Žvaigždėje“ rašo vienas prietarėjas tam užmanymui, kad „Tiesos Dr stė“ turės naikinti „bedieviškus“ raštus. Labai lengva dasiprotėt, kad tas fondas bus pirkimui negerų knygų, kurias degis ant prakeikto laužo.

Isz Lietuvos.

Veiveriai, Senapilės pav., Suvalkų gub.

Platinimas atsišaukimų.

Per atlaidus šv. Matijušo Veiverių sodziuj tapo išmėtyti atsišaukimai: „Karė“ ir „Spauda leista“. Tie atsišaukimai padarė geistiną į-pudį ant žmonių. Žmonės juos radę, skaitė, davinėjo kitiems, sakydami jog ant lapelių šventą teisybę rašo. Tik Veiverių vaitas stengėsi sulaukyti žmones nuo skaitymo atsišaukimų. Jisai, kaip akis išdegęs, iakstė vieais keliais, rankiodams ir naikindams nelaimingus lapelius. Bet surinkti visų negalėjo, ba

daugumas jau buvo žmonių rankose. — Apie Veiverius labai tamsus kraštas, todėl atsišaukimai čia labai naudingi. —

Mokytojas-išgama. Jau antras metas, kaip pas mus *) atkėlė iš Seinų mokinioja J.

Kairukštis. Nors jis yra tikras lietuvis, bet apsiavedęs su lenke; vaikai jo suvis lietuviškai nemoką, nes viešpataujanti kalba tarp jų — lenkiška. Seinuos Kairukštis jau buvo daug metų, todėl, išguldinėdamas gudišką kalbą dvasiškoj seminarijoj, pusėtinai prisigėrė klierikų raugo. Patekęs į Veiverių mokiniojišką seminariją jis visuomet stengėsi maskolių valdžiai įtikti platindamas tarp mokintinių negeistinas idėjas. Ner tos dienos, kad jis mokykloj nekalbėtų šių žodžių: „kiekvienam reikia žinoti, jog visokia valdžia yra nuo Dievo paskirta; pertai ir mes turime savo valdžios klausyti ir šventai pildyti jos prisakus“. Blogai tam iš mokintinių, kurį jis išgirs nemaloniai atsiliepiant apie maskolių valdžią! Teip, vieną kartą išgirdo jis tulą mokintioj minint žodį „caras“. Tuojaus jis pradėjo jam išmėtinėt, kad tai jis sunkiai nusidėjo prieš Dievą, kad su tokia pajuoka minavoja „augščiausį mus valdoną, nuo paties Dievo pateptą“, ir liepė niekad daugiau teip mus Mikės nevadinti. Ciecorius-kai jis sako — reiškia išaugštintimą „Dievo pateptinio“, o caras — nužeminimą ir paniekinimą. — Prieš atvykimą Kairukščio į mūsų seminariją, jo vietoj buvo T. Žilinskas. Žilinskas-tai žmogus gana patikusis, prisilpus ir su laisvom spozuomom. Mokintinius jis visuomet užkalbindavo lietuviškai, o prasikaltus kam nors iš lietuvių mokintinių, jis visados stengdavosi pagelbėt. Teiposgi per kvotimus (egzamenus) jis rūpindavosi, kad kuodaugiausia

*) Veiverių mokiniojiška seminarija.

patektų į seminariją lietuvių. Žodžiu sakant, Žilinskas daug naudos padarė savo tautiečiams. Kairukštis gi netik ką šalip mokyklos kreipiasi prie mokintinių su gudiška kalba, bet jis nesidrovi nė bažnyčioj užkalbinėti juos gudiškai. Pagalios jis visaip stengiasi persekiot tuos, kurie nesutinka su jo nuomone. Nors jis ir pripažįsta esąs lietuviu, bet „nuo bado, ugnies, maro ir tokių lietuvių — išgelbėk mus, Viešpatie!“ *Daujėvalja.*

Slavencina, Senapilės pav.

23 spalinio parėjo nuo valdžios prisakymas imti karėn „zapasnusius“. Baisi suirutė: bėgo ir slapstėsi, kur kas įmanė. Iš mūsų apygardos buvo pašaukta stoti 35, o testojo 5. Visi kiti tai išspruko už rubežiaus, tai išbėgiojo kur pas tolimus gimines, arba klaidžioja po balas ir miškus. Žiurint į atskiriamus vyrus nuo pačių tėvus nuo vaikų ir vaikus nuo tėvų, ir girdžiant gailingus raudojimus, dejavimus paliekamų kartais be jokios globos šimynų, paima neišpasakytas graudumas ir širdis apsipila kraujais neapikantose ant caro valdžios už žudymą mūsų nekaltų žmonių, kurie turi kariauti už ruskių kapitalistų užsimanymus. Palieka laukai neišdirbti, o čia mokesčiai baises reikia tai pačiai valdžiai mokėti. Pramonė nėra jokių, o maistas, aprėdai ir kiti visi gyvenimo reikmenys be galo brangsta. Prie to dar kaip tyčia ledai įavus rudeniop išmūšė — Butų geistina, kad nors baises vargas žmones paakintų prie kovos su nedora valdžia ir su visa ponų-pinigucėjų prilaikoma netikusia tvarka draugijos. *V.D.*

Petrapilė*).

Mūsų ausų dalietė garsas, buk Rygos Lietuvių savitarpi-

*) Žinutė biskij suvalinta patalpin-

nė draugystė paaukavo ant rusko raudono kryžiaus 100 rublių. Dabargi mėš girdžiam, buk ir Petrapilės „Labdariška Draugystė“ nori prisidėti prie užmanymo inžinieriaus Vileišio ir pirmsėdžio tos draugystės p. Matula čio paaukauti 100 r. ant to pačio siekio. „Susitūrėkit“, prabėgo mano galvoje mislįs; užmanymas inžinieriaus Vileišio ir pirmsėdžio dr-stės p. Matulaičio dar nereiškia norą visos draugystės, o gulinti prieš mano akis „Įstatymai Draugystės“ lyg patvirtina, kad ištikro tokia auka dar nereiškia norą sąnarių dr-stės. Štai § 22 įstatymų tiesiog skelbia: „išdavimai pinigų darosi ne ki-teip, kaip pagal nusprendimą Komiteto Draugystės“. Delko tad pirmsėdis Matulaitis, apeidamas šitą instanciją, panoro įnešti tą klausimą ant abelno susirinkimo dr-stės? Argi toks pasiūlymas nereiškia baimės, kad tas klausimas suvirs ant susirinkimo komiteto? Jeigu-gi teip, tai toji baimė ir parodo, kad lietuviams nepridera daryti tokias aukas. Tokios aukos reiškia norą pasirodyti prieš valdžią lojalistais ir gerais padonais; p. Matulaitis neseniai lietuviškuose laikraščiuose jau buvo apgarsintas kaip prasikaltėlis prieš tautą, o dabar vėl antrą kartą jis stengiasi užsitarnauti valdžiai. Valdžia, žinoma, su užsiganėdijimų trins sau rankas, žiurėdama ant tokių atsitikimų ir nesutikimų tarp lietuvių ir stengsis atrasti ir tarp valščioniu tokius Matulaičius. Todėl, turėkitės lietuviai: jumis urėdininkai ir neurėdininkai visokiais budais prikabinės aukauti ar ant raudono kryžiaus ar ant kariškų reikalų gal dar net ir su pridėjimų savo tikrai padoniškų jausmų. Mėš, kurių tautą valdžia nusprendė ant prazuvimo, spausdama ją iš visų pusių, užgiudama jai spaudą ir apgarsin-

dama Lietuvą, mūsų tėvynę už „iskoni ruskių kraį“ (nuo amžių ruskas kraštas), negalime daryti jokių aukų, kurios išreikštų tik politikavimą su valdžia. Bet koks tai gali but ir politikavimas tautos, kurios valdžia už tokią nepripažįsta? Mums reikia nepolitikavoti, bet tik kovoti, už tiesas mūsų tautos, už tiesą vadinti save lietuviais, kas gali but tik tai tada, kada valdžia, pagražinus mums atimtą spaudą gražins ir kitas mums atimtas tiesas Vienintėlis kelias mums tą atsiekti gali but tik tai kova, kova ir kova. Štai čia, ant tos kovos, lietuviai, aukaukite savo pinigus. *Kareivis.*

Įsteigiamasis Lietuvių socialdemokratų jaunūmenės susivaziavimas*).

Vasarą 1904 m. susirinko įsteigiamasis Lietuvių socialdemokratų jaunūmenės susivaziavimas, kurio reikalingumas jau kelinti metai visų buvo jaučiamas. Visos čia apgarsintosios ir keletas dėlei jų konspiratyviškumo negarsintosios rezoliucijos po ilgų debatų priimtos vienu balsu gana skaitlingo susivaziavimo.

1.

1. Išklauses pranešimus iš 1. Peterburgo, 2. Maskvos, 3. Dorpat, 4. Rygos, 5. Liepojaus, 6. Mitaujos, 7. (Senapilės, Suvalkų, Kauno, Vilniaus, Šiaulių, Panevėžio, Palangos, Dinaburgo, Veiverių) ir 8. užsienių ir apvarstęs paskutinių laikų Lietuvos gyvenimo bėgi, — susivaziavimas konstatuoja progresyvišką jaunūmenės gyvenime apsi-reiškimą: kilstančią paskutiniame laike diferenciaciją (—skirtingumą) jaunūmenės pažiūrose. Nors aiškiai partyviškų organizacijų visur dar nėra susitvėrusių, tačiau susivaziavimas skaito už reikalingą, kad tos partyviškos organizacijos kuogreičiausiai

*) Perspaudinta iš lapelio, išleista ir paskleista per L.S.D.P. R.

įvyktų. Susivaziavimas tēmi-ja teip-pat, kad veikiančiosios jaunūmenės kuopos veikia gana silpnai dėlei stokos: 1. tam tikros organizacijos, 2. susinešimo su veikiančiomis Lietuvoj partijomis, 3. platesnio vidurinių ir augštųjų mokyklių jaunūmenės išsilavinimo.

2. Kadangi jaunūmenė nėra jokia savarankė visuomenės spēka ir pati viena dirbdama negali atlikti jokio rimto visuomenės gyvenime darbo, susivaziavimas pripažįsta, kad jaunūmenė privalo dirbti po idejos vadovyste vienos iš veikiančiųjų Lietuvoj partijų.

3. Kadangi klerikalų partija yra retrogradiška iš politikos, visuomenės ir tautos pažiūrų, progreso ir kultūros darbe visuomet stato visokias kliutis ir, kovodama su kitomis partijomis, priėjo lig denunciacijos vartojimui, — susivaziavimas nutaria: 1) nevesti jokių su klerikalais bendrų reikalų, 2) kovoti su jų visūmenei kenksminga įtėkme.

4. Pripažindamas, kad dabartinė Lietuvių Demokratų partija, kilusi iš t. v. „tautiečių“ ir „varpiečių“, savo evoliucijoj nors ir atliko labai svarbų ir naudingą kultūros darbą, keldama žmonėse apšvietimą ir kovodama su vyriausybės prispaudimu ir atžargėvių-klerikalų tendencijomis, — susivaziavimas tačiau atranda, kad Lietuvių Demokratų partija: 1) kaip smulkiosios buržuazijos partija visai negali pakakinti reikalų plačiųjų proletarijato minių ir revoliucionierių ir socialdemokratų inteligentijos, 2) kaip smulkiosios buržuazijos ideologai, demokratai politikos klausimuose nėra aiškūs revoliucionieriai, o ekonomikos tai net konservatoriai, 3) politikos programos L. D. P. yra visai neaiškūs, o politiška agitacija jų beveik visai nevaroma, 4) tautos klausime L. D. P. stovi ant nacjonalizmo pama-

to, 5) praktiškame savo veikime L. D. P. negali sutverti tvirtos revoliucionierių armijos, nes svarbiausias elementas, ant kurio ji gali remtis, sulig savo klasos padėjimą, negali toli pirmyn žengti savo politikos ir visumenės veikime, — todėl susivaziavimas nutaria: bendrų reikalų su L. D. P., kaip partija, neturėti, prie jų partuviško darbo visai neprišidėti, o kiek jie yra ar bus priešingi socialdemokratų siekimams ir darbams, vesti su jais kovą

Prierašas. Partyvišku darbu skaitome: šelpimą jų partijos literatūros pinigais ir raštais, jos platinimą ir veikimą jų organizacijose.

5. Pripažindamas, kad Lietuvos Socialdemokratų Partija, kaipo lietuvių proletarijato partija, vienintelė yra priėmusi tokį programą, kuris duoda pilniausį ir giliausį išrišimą mūsų visumenės klausimų: politiško, ekonomiškio ir tautiško, pripažinęs, kad savo programo įvykdinime ji yra pasirėmus ant tokios visumenės klasos, kuri, savo reikalų spiriama, viena tik gali sutverti reališką kovą su turtingaisiais ir caro valdzia tikusia spēką, pagaliaus priminęs, kad praktiškas tos partijos darbas rimčiausiai už visų kitų yra varomas, — susivaziavimas laiko L. S. D. P. už vienintelę revoliucionišką Lietuvoj organizaciją, prie kurios socialdemokratų jaunumenė gali prisidėti, ir nutaria, kad toji jaunumenė turi visas savo spēkas rengti kovą lietuvių proletarijato eilėse ir jau dabar kiek bus galima kuoplačiausiai remti L. S. D. P. darbą.

II.

6. Kiekviename mieste iš vietinių mokyklių socialdemokratų jaunumenės tveriamas yra centras. Centras a) tveria iš jaunumenės kuopas išsilavinimui jos socialdemokratiškioj pakraipoj, b) darbuojasi po

L.S.D.P. kontrole ir nuolatos su ją susineša, c) remia L.S.D.P. pinigais.

Prierašas 1. Centro darbas varomas be jokio skirtumo tarp lietuvių jaunumenės, kalbančios lietuviškai ir lenkiškai.

Prierašas 2......
7. Išrinktai komisijai susivaziavimas paveda lig ateinančiam susivaziavimui išdirbti lavinimos programą jaunumenės rateliuose.

8. Išrinktai komisijai pavesta suorganizuoti ateinantį susivaziavimą.

9. Santykiuose su neorganizuota ir kitų frakcijų jaunumene, lietuvių socialdemokratų jaunumenė turi prisilaikyti konspiracijos principų.

10.....
11. Geistina, kad lietuvių socialdemokratų jaunumenė turėtų ryšius su vietinėmis kitų socialdemokratų jaunumenės organizacijomis.

12. Kadangi jaunumenė nėra tiek skaitlinga ir truksta materijališkų ir intelektuališkių spēkų, susivaziavimas nutarė speciališko jaunumenės laikraščio neleisti, bet išreiškia geismą, kad L. S. D. P. pasistengtų išleisti teoretiską laikraštį inteligentijai.

Prierašas. Paskutiniame laike pasirodė lietuvių pirmievių jaunumenei skiriamas laikraštis „Draugas“, kurį leidžia privatiškos ypatos. Nors iš įžengiamojo N 1 straipsnio matomos yra socialistiškos leistojų simpatijos, bet kadangi laikraščio fizionomija lig šiol nėra išsiaiškinusi, todėl susivaziavimas negali apie jį išreikšti savo nuomonės.

13. Socialdemokratų jaunumenė privalo stengtis sunaudoti vietinės inteligentijos spēkas L. S. D. P. labui, rinkdama jai pinigus, platindama socialdemokratų literatūrą, tverdama ir dalyvaudama tokiose organizacijose, kurios neturi visai aiškios partyviškos pakraipos, tačiau gali remti

įvairiais budais L. S. D. P. darbą, arba nors prisidėti prie išleidimo raštų jos pakraipoj.

14.....

15.....

Lietuvių Socialdemokratų P.

KARĖ

Maskolijos su Japonija.

Paskutiniu laiku maskolių organai pradėjo skelbti, jog caras ketinąs sutverti trečią eskadrą, kuri busianti tuojaus išsiųsta į Azijos vandenius, idant kaip galint greičiau užbaigti tą teip Maskolijai nematą karę, ir išvalyti nuo japoniškų kariaunų Kvantuoo pusiasalį. Tos maskolių ir jų organų pagyros tapo teip paprastu ir vulgarišku pasakymu, kad niekas ant jų nebekreipia ir šiek tiek rimtesnės atydos. Paimkime tik zaunas apie sutvėrimą naujės trečios eskadros. Iš kur maskoliai galėtų imti tai eskadrai spēkas? Pasakys, žinai, kad dar yra keletas laivukų (senų ir sulopytų) ant trakto Juodųjų marių. Ba! argi jau maskoliai teip stipriai būtų susibičiuliavę su visais savo kaimynais, kad ramiai galėtų palikti atvapus visus kelius, ir surankiotų net iš visų pakraščų išsmaigiotas baidymui priešų kaliauses, kad paskui jas nuvilkt nugramzdinti į kyniškų jurių gelmes? Daugiau, negu abejotina.

Nors Porto Arthuro garnizonas stengėsi iš visų spēkų atimti iš japonų užgriebtas jų pozicijas per paskutinę savaitę, tačiau tas maskoliams padaryti nepavyko. Japonai turi dabar vietas tokias, nuo kurių yra apmatoma visos skrytis aplinkui Porto Arthuro ir nuo kurių daug daro blėdies maskoliams japoniškų kanuolių kulkos bei bombos. Tikrai dar nežinoma, vienok daugelis patvirtina ir tą paskalą, kad japonai jau pabaigę daužyti likučius P. Arthuro ma-

skoliškos laivynės mėtydami bombas nuo „203 metrų“ kalno, o kiti vėl sako, kad maskoliai patįs paskandinę savo laivus, norėdami tuomi išvengti japoniečių bombardavimo.

Kuropatkin ir Oku tēbestovi apie Shakhe upę ir kartas nuo karto bando viens kito armiją pastumėti iš užimtų dabarties vietų. Vienok, kaip matyti iš praešimų karės ekspertų, tas jiems abiemis visiškai nesikloja. Žinoma, neapsieina be to, kad nepaklotų iš jų kiekvienas po desėtkus ir šimtus savo nelaimingų karių.

Dalis darbu.

CHICAGO, ILL. Kaip šiame me teip ir po visą Illinois valstiją plieno dirbtuvėse bus įvestas, teip vad. sulyginimas algų: darbininkai, kurie gavo ant dienos po \$5, \$6, ir \$8, — gaus tik po \$3 ir \$4. Tiegi, kurie imdavo po \$1,40, \$1,50 ir \$1,80 — daugiausia prasti darbininkai ir mekanikai — gaus po pusę dolerio daugiau. — Mat ir „sulyginimai“ vis išėina kapitalistams ant naudos, nes nuo pirmųjų nusuks doleriais, o antriems pridės centais.

TELLURIDE, COLO. Devyni angliakasiai tapo ant paliepmo kasyklių užveizdos suimti ir išvežti į Denver, kur įsodino juos trukin ir, prigrasinus kad nesugrižtų atgal, išbugdino į kitą valstiją. Kitus areštavojo ir teipgi norėjo išvežti, bet pasirodė kad areštavojo „visai nekaltus“, ir jų neišvežė, bet dar tyrinėja apie jų „kaltybę“. Tuli iš tų jau po du ir trissyk buvo išgabenti.

Iš Amerikos.

Stovis imigracijos.

Vyriausis ateivių komisijonierius, Frank P. Sargent, paduoda šių metų ateivystės į Ameriką apyskaitas, kurios parodo, jog per paskutinius

metus ateivių skaitlius sumažėjo. Per metą pribuvo Amerikon 812.870 — 549.100 vyriškų ir 262.770 moteriškų. Taigi mažiau už perėjusius metus ant 44.176 ypatų. Daugiau negu 47.000 svetimžemių buvo gražinta atgal dėlei įvairių priežasčių. Parodo teipgi, kad 103.000 iš tų ateivių jau atkeliauja Amerikon nebepirmą syk. 95.000 ateivių atsivežė su savim pinigų \$50 ar daugiau, o apie 501.000 atsivežė mažiau negu \$50. Apskrita suma atsigabentų per ateivius pinigų apskaitoma į \$20.894.383, arba \$4.776.870 daugiau negu pernai atsinešė 857.946 ateivių. Kas link intelektuališko ateivių išsiplėtojimo, urėdninkai patvirtina, kad patėmyta tapo ateivius kaskart daug augščiau kultūriškai pakilusius, negu tie, ką atkeliavo keletą metų atgal. Kalėjimuose, pataisos namuose ir šėip jau prieglaudose ateivių yra: New Yorko valstijoje 20%; Massachusetts, 24%; Illinois, 19%; Montana, 42%; Wisconsin, 14%; Šiaur-ir Pietinėje Dakotoje, 31%. Beprotamiuose yra beveik pusė, — apie 20.485, o šėip jau kriminalistų skaitosi iš ateivių į 9.825.

Suktybės

rinkimuose

Denver, Colo., tapo sukišta kalėjiman 13 augštų urėdninkų, kurie per neatsargumą išlindo aikštėn su savo šelmystėmis darytomis laike paskutinių rinkimų prezidento vagiančiant balsuotojų balsus. Tuli iš jų gavo užsimokėti ir pinigines diktas bausmes. — Kada tie žmonės pamatys, kad lyg šiol jų renkami urėdninkai buva ne rėdytojai šalies reikalų, bet civilizuoti vagis? Jei gu visoki sukčiai, dasigavę į urėdiskas vietas, susitaria paskiaus su trustais ir milijonieriais, ir lupa nuo gyventojų iš visų pusių pinigus, tai kas

tame esti kaltas? Jie patį išsirenka plėšikus, kurie paskiaus tveria čielą sistemą grobikų.

Anarkistų

kolonija

Netoli Seattle, Wash., yra užsidedusi tula kolonija, kurios gyventojai susideda vienintėlei iš filiozofinių anarkistų. Jie nepripažįsta jokios valdžios, religijos, nė įstatų. Tačiau žmonės, kurie turėjo progą prisiziūrėti jų gyvenimui, negali atsidžiaugti taja tvarka ir harmonija, kokia tveria tarp jų, keikiamų per garbintojus ištvarkos reformatorių. — Vertėtų nueiti ten tiems, kurie skelbia kad žmonės negali savo protu gyventi ant šios pasaulės, negali būti žmonėmis be visokių vadovų apsiginklavusių kryžiais, evangelijomis ir kanuolėmis. Jie pamatyti, kad prigimtis kiekvienam suteikia užtektinai gerų ypatybių dėlei doro gyvenimo. Nelaimė tik tame, kad žmogaus prigimtos dorybės esti per prievartą sunaikinamos, o jų vieton įkvėpiamas begėdiškas nusilenkimas prieš sėjikus ištvarkos ir prieš nevidonus, tykančius pasidaryti sau lepų gyvenimą iš neišmanančių žmonių triuso.

15.000 dol.

už kojas.

Montrose, Pa. ėjosi didelė prova čielas 9 dienas. Ji yra gana akyva ir parodo, kad sužeisti darbininkai, jeigu gerai nusitveria už sketeros kompanijas, gali gauti prigulintį atlyginimą. Šiuom žygiu skundėsi tulas Welsh, kurs buvo parsisamdęs The Carlucci Stone Co. Scrantone, Pa. lupti akmenis. Kadangi jis tapo pastatytas į labai pavojingą vietą ir neparsėrgėtas apie tai, tai jis nepasisaugojo ir pakliuvo po didele atskala uolos, kuri ir sutrynė jam abi koji. Apsiskundęs sudan ir nusisamdęs garsų advokatą Paul J. Sher-

wood' iš Wilkes-Barre, Pa., Welsh provą laimėjo, nes sudas prisudijo jam už kojas 15.000 dol.

Dvasrėgė vagilka

Amerikos laikraščiai ilgus straipsnius renčia apie plačiai pasigarsinusią bylą tulso prigavikės Chadwik iš Cleveland, O., kuri užhipnotizuodama bankierius ir pirklius išviliojo iš jų pinigais ir manta iki \$14.000.000. Ji, sako, mokėjusi iššaukti naktimis dvasės, kurios tai mat ir pagelbėjo prigauti tokius net piniguočius, kaip Andrew Carnegie, kurs teipgi įkišo nemažą sumą. Biau ri šios galdynės tvarka pagamina platų lauką visokiems prigavikams, kurie be bausmės pavagia milijonus; vienok tankiai pasitaiko, kad neturintį žmogų užsimokėti taksų sodina kalėjiman.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Collinsville, Ill. Sutvėrus S.L.A. 88 kuopą S. Daukanto dr-stę ant pirmo susirinkimo prisirašė ir keli lietuviai protestonai, bet niekšams rėkauti pradėjus, kad ta „susaidė“ tai yra „naujos vieros“, „bedievių“ ir tt., tai ir šitie drauge su nekuriomis katalikais lietuviomis, bijodami, kad jų biednos dušėlės po mirties nepatektų pragaran už paaukavimą \$2,00 į tautiškojo Susivienijimo L. A. izdą, prasišalino. Dabar kun. Šlamui už S. D dr-tę užstojant, idant „šventi katalikiški inkvizitoriai“ jos daugiau nekryžiuotų — kadangi nė tos dr-tės organizatoriai, nė sąnariai nėra jokiais bedieviais ir nieko priešingo neturi netik Romos-katalikiškai, bet ir jokiai tikybai, jų tikslu yra platinti apšvietimą, tautiškumą, vienybę, kurie daigtai yra reikalingi kiekvienam doresniam lietuviui, — tame vėl lietuviams protestonams pasimatė koki žabangai; girdi:

„Ką daba pri jų rašysies, kataliku kunigs visur maišos, ir jų mitungas usaka, prisirašysi žmogus, o paskui žemaičiai susimislyję, švyst! iš susaidės ir išmes, ir eik sav. Dą gal an kokios liepti į katalikus persiverst“.

Lietuviai katalikai dar didesniais ir ziauresniais fanatikais pasirodo už lietuvių protestonus. Štai jų posmavimai apie tą dyvina S. Daukanto dr-tę: „I tun Šliufterniu susaide, prigul visoky žydą, prusą, nu juk tin kateliks žmogus, negali pry anų niekoku spąsabu rašytys; juk ką tas ka saki; unt kūna šindy gerą gal buti, ale ką būs unt dušes? Juk nų patys švintoje tieva, yra kateliku žmogų užgintą atiy prūsų kirke, abe jėgu katras nukėipst, unt pagrabu nuėjus putierius sukalbieti, bó prusą tysią en' y pėkla. O daba susaidie prysirašius, koks prūsas nukėips, susaidininką turies su anum klapatyty, ėti pry bumbiza ir tt. Ale prusą dą vis nieką, o ty šliufternią, apsaugok PoneDyve! tą tikri nevironis, any roků ka nier nie Dieva, nie dungaus nie motynas švinčiauses“. (privedžiau visą lietuvių mislį kokia ji yra be jokio perkreipimo). Tokiems pakvaišeliams visokias biaurybes ant doresnių lietuvių užmetinėjant nekurie, rodosi nė šio nė to žmones, užgriauja: „O tegu anus velnią atimy, kad aš pry anų rašyčiaus, kiba dūšes žmogus neturėtum“. Laimė kad jie niekame negali užtėmyti S. D. dr-stės organizatorių priešingais esant tikėjimui; tada jie pilnai tikėtų, kad tie jų pramanyti „šliufterniai“ turisusi nešimą su velniu. Labai tamšios nuomonės vietinių lietuvių, ir toksai neišlavintas protas. Paimkime pavyzdį: pradės katras skaityti kokią knygėlę, ar laikraštį; imk klausinėti jo apie ką tę rašoma, atrasi, jog toks tautietis beveik

nieko įtalpos nesupranta, nors raštas lengvas suprast, ir skaitytojas moka pusėtinai neblogai skaityti. Bet jeigu kiek ir supranta, tai vis priešingai sau išmano, mat per šimtus metų bunant svetimtaučių vergijoj, ir lietuvių protišką pajėgą atbuko. — Koks žiaurus manymas! jeigu protestonas arba laisvamanis katalikui esant ligoje ar teip kokioje bėdoje pagelbą duos, tai gerai; begėdis butų, kad to nedarytų; bet protestonui arba laisvamanini bėdoje esant, tai jam pagelbos nereikia, nes jis „nevionis“, eis į peklą, tai jam nereikia nė pagelbos; puikus išpildymas prisakymo: „mylek savo artymą, kaip pats save“! Lietuviai katalikai rugoja, kad ruskis jų bažnyčias atima, ne katalikiškųjų šventenybių ne guodoja. Bet pakreipkime biskutį atydos ant pačių lietuvių katalikų, kaip jie guodoja Lietuvoje po tuom pačiu maskoliaus jungu dusaujančių lietuvių protestonų, vokiečių protestonų, latvių protestonų, žydų, ir kitokių tikėjimų išpažintojų šventenybes ir bažnyčias! Išdaužyt protestoniškom bažnyčioms langus, trukdyti nuėjus girtiemis jų dievamaldystę, sudarkyti kitatikių kapines nudaužant arba nudeginant anų paminklus ir tt., o jau žydėliai kaip kada susirinkę sinagogon net kailin gauna — tai vis lietuvių katalikų paprastas darbelis, ir tai rodosi teip turi būti — gražu. Rods tai viską daro žmonių tamsybė, bet netikusius darbus ar tamsiam, ar šviesiam davanoti negalima. Bet kam ant maskoliaus reikia tokį dangų siekianti kauksmą kelti, juk jeigu savo valdžią turėtume, kitatikiams rasi dar blogiau darytumė už maskolius. Tuos visus žiaurumus, tikėjimiškas neapykantas, reikia išmesti, o mokintis dorybės, kurios pas mus „dievočius“ matai tegalima rasti. Daleiskime dar tą,

kad jeigu karčiamose, pokyliuose, vestuvėse, dalyvauja prie stiklo alaus tankiausia lietuviai katalikai, protestonai ir laisvamaniai, didžiausioje meilėje; užmanys dabar koks laisvamanis ar protestonas katalikui lietuviui ką blogo padaryt, ar tai sumušti kokį žmogų, ar pavogti, arba apgaut, — atliks tą viską draugiškai kaip tikri broliai. Bet užmanyk draugiškai šelpti tautiškus reikalus, prisirašyti prie tautišku drėčių, į kurias vale kiekvienam lietuviui, be skirtumo tikėjimo, prigulėti, tai bėgs viską palikęs, kaip žydas nuo kryžiaus, apšauks ragintoja „bedieviu“, šliuptioniu ir tada jau džiaukis sveiks dingęs ragintojas. *Laumės Vaikas.*

Scranton, Pa. Lapkričio 20 d. Lietuvos Dukterų drėstė apvaikštinejo savo penkerių metų sukaktuves, su prakalboms, deklamacijoms ir skambinimu pijano. Pirmsėdei susirinkimo, P. Teleišienei, atidarius susirinkimą su trumpa prakalba, pirmas kalbėtojas buvo P. Paseckas, kuris savo kalboj teisingai nupeikė mūsų tariamuosius „laisvamanius“, vadindamas juos beždžionėmis ant tvorų, kurie yra laisvamaniais vien tik iš vardo, o ne iš darbų; atsitikus kokiam prietikiui gyvenime, kur pirmiausia kreipias tokie „laisvamaniai“? Ogi į bažnytėlę! tai, sakė jis, arba bukim tikrais valnamaniais, arba eikim į bažnyčias, pulkim ant kelių, muškimės į krutines, kad net dundėtų, šaukdami „mea culpa, mea culpa ir tt“... Ant ras kalbėjo p. Valentinavyčius, kuris suokė, idant mes nesis kirstytumėm į partijas, nesipravardžiuotumėm, bet gyventumėm sutikime, ir dirbtumėm išvien (bet jeigu mus nuomėnės skirsis?) Poto kalbėjo Dr. J. Želviene, kuri ragino vyrus imties daugiau prie politikos, balsuoti už socialistų platfor-

mą, o ne už savo tironus; nes reikia atminti, jog ne tik jie patys užsitraukia sau vargą parsidavę piniguočiams, bet ir jų šeimynos dar aršiau tą skurdą datiria. Ar gali pati nusidirbus per dieną atsakančiai prižiūrėti savo vaikelius, išauginti juos su augštesnėmis pažiūromis? Teipgi išgyrė moteris, kurios vienijasi į draugystes, nes tas parodo, kad jos yra didelį žingsnį nužengę prie liuosybės, nors jos nukentė labai daug. p. Živatkauskas kalbėjo apie persukimą Kristaus mokslo, bei nurodė tikras stabdytojus apšvietos. p. Brazys iš Plymouth'o ragino jaunuomenę sutverti lietuvišką chorą.

Tarpe kalbų buvo deklamacijos: Uršulė Rutkauckiūtė deklėmavojo „Saulutė šviesioji“; Anelė Teleišiūtė — „Apie lietuvišką kalbą“, o p. M. Bružienė — „Lietuvoj šalies neaptiksi“. Teipgi žaidė ant pijano: Jadviga Teleišiūtė ir Morta ir Elena Judickiūtės.

Uzties čia turiu atkartoti vėl žodžius guodotinos daktaro Želviene, jog „miela ir graudu klausant tų silpnų ir mielų balselių, kurie teip žmogaus širdį pakelia“. Dėlto, mielos sesers, rupinkimės, kiek galėdamos duoti mokslą savo vaikeliams, nes mes jau nieko kito gero daugiau nenuveiksime prie šios dienos sąlygų mūsų gyvenimo; dėlto duokim pažint nors ką augštesnio savo vaikeliams, o ypač mergaitėms, kad jos užaugę galėtų atsakantesnę vietą užimti žmonijoje, ne kaip jų motinos, kad geriaus suprastų savo užduotis ir jas atsakančiai išpildytų. — Guodotinos draugės, katros jau daugiau suprantam, negu nusidirbus bėgt prie „kojų išganytojaus“, griebkimės prie skaitymo, vienykimės į kruvą; pasiziūrėkim į kitų tautų moteris: jos yra tautai didele parama! Ir iš tiesų, jeigu mūsų moteris susiprastų ir apsišvie-

stų, tad mus Lietuva be abejonės greičiaus atgytų, liuosa, išsipainiojusi iš visų pančių varžančių jos kuną. Tad nepaisykime kadmus niekina, pravardžiuoja „geležinėms“ ir kt. Ačiu jiems už tą vardą, nes iš ties mes jau tvirtos: jau penki metai kaip gyvuoja ta saujelė su vilčia, kad ir ant mus horizonto užtekės aušra, gal neužilgo išlįs nors menkas spindulėlis iš po debesų. Per kelis met. nieko didelio nenuveikėm, bet plytelė po plytelei, stajasi muras; skatikas po skatiko — suma; žmogus prie žmogaus — pulkas. Parodykim svietui, jog tas yra neteisybė, ką vienas vokiečių mokslinčius apie moteris pasakė: „moteriške, tavo vardas — silpnybė!“ Kad ne mes, tai gal nors mus dukters galės atsiliepti žodžiais vengrų poeto: „Tėvyne! arba aš tave pakelsiu lig savę, arba apsilpęs pulsiau ant tavo krutines, o ir tad tu mano busi!“

Dabartės padėkavojam širdingai mūsų guodotiniams kalbėtojams, o labiausia guodotinai Dr. Želvienei, jog suteikė mums tą garbę atvažiuodama pas mus. Teipgi ačiu mus jaunoms deklėmatorkoms ir skambintojoms. Tikimės, jog ir ant toliau stengsitės pasilikti tėvynainėms. Po prakaltų surinkta \$2,10 ant kankintinių, kuriuos pasiunčiu „V. L.“ redystei. *Lietuvė.*

Baltimore, Md. 21 lapkr. mūsų mieste likosi atlošta tragedija „Mindaugis“. Roles lošė šios ypatos: Mindaugio, K. Baltrušaitis; Ragnytės, V. Radavyčienė; Heidenricho, V. Nagurnauckas; Daumanto, V. Chesna; Aldonos, O. Garbiūtė; Trainaičio, P. Bakutis; Hermano, J. Markelionis; Vaišvilčio, A. Trumpiškis; Liutavario, J. Geležėlė; Kryžioko, P. Grinius; Minyko, P. Grinius.

Po teatro buvo balius su šokiais. Žmonių ant teatro teip daug prisirinko, kad nebeište-

ko nė sėdinių, kiti turėjo stovėti. — Kaslink paties teatro, tai išimant keletą aktorių, kurie nesusėję prigulindiai išimokyti veikimų, šėpiau nusidavė neblogiausia. Stoka didelė buvo ant drapanų ir nebuvo prigulindiai pataisyta scena.

Kažikoks S. Draugas parašęs į „Spindulį“ visokių niekų, kur visupirmausia stengiasi mane asabiškai apdrabstyti purvais. Kad jau tas būtų teisybė, tai ne ką daras; bet dabar žmogutis kas žodis, vis sumelavo. Tesidžiaugia redakcijos su savo korespondentais melagiais, ašgi viešai apreiškiu, jog tai vis nepadorūs išmisalai, ant kurių net nerandu reikalingu teisinties.

R. Baltrušaitis.

Mūsų socialistų klubas ant savo susirinkimo nutarė prisidėti prie naujai susitvėrusios Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje taip greitai, kaip tik jis gerai susidrutis; dabar turim iki 30 sąnarių ir tikimės, kad greitai sueisime į pilną tvarką. Šis klubas susitvėrė dar tik 2 lapkričio, ir jau gražiai dauginasi skaitliu.

V. C.

Wilkes-Barre, Pa. Praėjusioj nedėl. čia susitvėrė liet. socialistų kuopelė iš 9 sąnarių, kuri ir nutarė prisidėti prie L. S. P. A. (Lietuvių Socialistų Partijos Amerikoje). Į ją įėjo beveik visi prigulindiai prie S. L. L. ir dar keletas šėpiau susipratusių vienantėjų.

Darbinikas.

Anglekasiu straiškas pralosztas.

Renton, Wash. Liepos mėn. š. m. viename iš numerių „V. Liet.“ priminiau, kad iš priežasties numazinimo mokes ties ant 15% anglekasyklose Renton, Wash., apie 300 darbininkų išėjom į straišką nuo 27 berzelio. Taigi dar noriu pranešti dėl zinos savo brolių

darbininkų apie užbaigimą to straiško ir ant kokių išlygų jis tapo užbaigtas. Straiškas išstisus 4 mėnesius; pagelbos iš suvienytų anglekasių izdo gavom užtektinai, o kurie netingėjom, per tą laiką turėjom į vales darbo mieste Seattlio. Vienu žėdziu žmonėms užsilai kyti nuo darbo tose anglekasyklose buvo lengva. — Per pirmus 2 mėnesiu straiško savininkai anglekasyklose ir aplinkui jas darė reikalingas pertaisas. Užėjus reikalui anglies, nuo 1 rugsėjo pradėjo zve jot skebsų, ir visokioms prigavy stėms, prizadais gerų mokes čių per savo agentus, į 2 mėnesiu primedžiojo skebsų į 150, kuriems ir pastatė namą dėl usilaikymo. Zinoma, pradėjo pilnom rankom varyt kasyklių darbą su skebais. Mės, vietiniai straiškieriai, prisiklausę iš aplinkinių straiškų, kad muštynės ir ergeliai nieko gero darbininkams neatnešė, o tik suteršė vardą organizuotų anglekasių, bandėme užsilai kyti suvis ramei duodami skebams pilną valę; viskas ką darėm, tai mėgindami atkalbinėt žėdziu tuos prie kurių galima buvo prieit. Bet tas menkai ką gelbėjo. (Apsigyvenę apie 300 lietuvių Washington vals tijoje usipelno pagyrimo, nes iš visų vos tik du atsirado judošiai, kurie bandė užimti savo brolių straiškierių darbą). Taigi matydami tokį padėjimą, kad prisipildė į valę skebų dėlei varymo darbo, nematėm jokios gerovės dėl savės varyt tolyn straišką, ir tuom priversti buvom priimti kompanijos išlygas, t. y. numazintą ant 15% mokes tį, ir nuo 1 lapkričio užbaigėm straišką. Vos per vargą gavom išsiderėt nuo kompanijos mielaširdystę, kad priėmė visus iš straiškierių anglekasius atgal į darbą. Bet zinoma, žėdnam pataikė tokį ir darbą, ko katras vertas pagal jų nuomonę... Taigi, dabar dirbame drauge su tais, kurie

mums ir sau pastojo kelią gerovės, ir neturim tiesos išstart jiems žėdį paniekinimo: gyvenimo išlygos tą aprubežiuoja.

Ant kiek teko patėmyt, tai straiškas vieną naudą mums atnešė: sparčiai platina socializma, o tame beabejonės yra išsigelbėjimas mums nuo prapulties. Ir čia, Rentone, pirmiau nebuvo nė vieno balso už socializma, bet po šiam straiškui per pereitą rinkimą iš 350 balsų buvo net 140 socialistų, kuriais net perviršinom demokratus. Taigi, broliai darbininkai, visokiose šakose įvairių išdarbyčių, vienykimės į kruvą ir platinkim savo tarpe idėjas socializmo, su kant rybe perneškim visus šios dienos vargus, o ruoškimės visi į kovą su kapitolu, į lengvą kovą ir tik ant vienos dienos, t. y. dienoje rinkimo urėdininkų; balsuokim visi už savo partiją, už socialistus, o tuom tik eisime prie tokios tvarkos, kuri daleis mums naudotis iš savo darbo vaisių. Praleidom jau šimtus mažų ir didelių straiškų ir nė vienas beveik neatnešė mums jokios naudos. Kad pramiegojom dieną savo išgany mo pereituose rinkimuose, tai dar nenustokime vilties, ir karštai darbuokimės tolyn; tie 4 metai ne truks praslinkt. Prigimtas žmogiškas tiesas tik per socializma atgausime.

Priegtam dar noriu čia partart savo broliams lietuviams, kad neklausytų nė vienas kapitalistų bernų agentų kurie ir per lietuviškus laikraščius mėgsta gaudyt į kapitolu tinklą mus brolius lietuvius, gundindami važiuoti į „westus“, vakarines valstijas, kur, girdi, tukstančiai darbininkų esą reikalinga ir geros busę mokes tįs. Tas suvis neteisybė! Darbininkų ir čia yra per pilnai. Bet kad daugumas vienijas į unijas, tai turčiai iš anksto daro sau sątaupas, kad turėtų per pilnai baduojančių, kurie užimtų darbą pigiau arba išti-

kus kur straiškui užimtų straiškierių vietą.

Su paguodone

Angliakasis *Alek. Kalvaitis.*

Susivienijimo L. A. reikalai.

Passaic, N. J. 47 k. S. L. A. nutarė: — nors centr. komitetas ir uždraudė kuopoms laikyti susirinkimus, tačiau mės susirinkom ir nusprendėm: 1. pp. Valent. su Pasecku yra susitarę S-ui R. K. parsiduot, kas matyt iš praušimų pp. Mikolainio ir Kazakevyčiaus, o teipgi ir iš jų pačių (Val. ir Pas.) raštų, nes jie nenori apskelbti nė kada bus prova — vieną syk rašo 2 sausio, kitą — po seimui. Užklausiame, kas davė jiems tiesą ant tiek mažai nusileist, juk seimas juos išrinko dėl provos, o ne dėl „ugadų“. Reikalaujame, kad pakol dar nepadarytos tos „šiaudinės ugados“, pp. V. ir P. viešai atsisakytų iš komisijos. 2. Jei prova bus prieš seimą, tai į jų vietą skiriam Kazakevyčių ir D-rę Želviene; jeigu gi po seimui, tai seimas pats išrinks. 3. p. Paukštį papeikiam už kišimasi ne į savo reikalą. 4. p. Mikolainį pagiriam, kaipo velijanti Sus-mui gero. 5. Užklausiam, dėlko centr. komitetas uždraudžia laikyt kuopoms susirinkimus? Juk jis neišmoka ant to paleistų kaštų. 5. Provą varyt iki galui, arba susitaikyt, jei gražis mums vis, kas prigul. 7. š. o nutarymo laikytis iki seimui.

P. Norkus.

Union City, Ct. 20 k. nutarė: 1. Val. ir Pas. iš komisijos išmest, kaipo parsidavusius kunigams, o jų vieton išrinkt Kazak. ir Dr. Želviene. 2. Provą varyt be jokių užvilkimų. 3. Prezidentas J. Tareila neturi jokios tiesos užginti laikyti kuopoms susirinkimus ir paduoti tame svarbiame reikale balsus. 4. Mus kuopa ištaria p. Mikolainiui širdingą

ačių, o aniedviems duoda pa-
peikimą. 5. Prova stumt pir-
myn, nepaisant kaštų, kad iki
seimo butų užbaigta.

Komitetas.

Brooklyn, N. Y. S. Dau-
kanto teatrališka dr-stė ir 83
k. pataria: 1) nesikišti kuo-
poms į provą, nes tam seimas
išrinko komisiją ir seimas tik
gali jos darbus pagirti arba
nubausti; 2) apgailistauname
komisijos sąnarių netvirtumą
ir nepakantrumą, kurie, iški-
lus vaidams, įnyko vieni ant
kitų plusties per laikraščius; 3)
išmetant senosius sąnarius
komisijos, ar ne gerai butų iš-
rinkti visą komisiją iš naujų
ypatų; nes juk ir su kitais gali
p. Mikolainis nesutikt.

Komitetas.

Plymouth, Pa. 6 k. S.
Daukanto nutarė: 1) nesitai-
kinti su rymionais iki neati-
duos prigulinčią dalį turto pa-
imto po XVI seimo, o teipgi
čarterį, pečetį ir vėliavą; 2)
reikalaujame nuo pp. Val. ir
Pas., kad jie viešai atsisakytų
nuo savo urėdo, o provą ati-
dėti iki po XX seimo, kuris
aplinks naują komisiją; 3)
centr. kom. neturi tiesos kištis
į provą, nė uždraust kuopoms
laikyti susirinkimus, nes kiek-
viena kuopa užsilaiko savo
centais be mylistos centr.kom.,
taigi nesiklausę gali daryti ir
susirinkimus.

Sekr. *M. Zalieckas.*

Hermine, Pa. 90 k. nu-
tarė: 1) ant vietos Val. ir Pas.
išrinkti pp. Kazakevyčių ir J.
Naujoką iš New Yorko; 2)
provą varyti iki galo; taikin-
ties galima tik tada, kada ry-
mionys atiduos mums kas pri-
guli pagal XVI seimo persi-
skyrimo; 3) centr. kom. neturi
tiesos kištis į bylą ir daryti
jai skerspaines, kaip kad p.
Paukštis pasielgė.

Komitetas.

Wilkes-Barre, Pa. 35 k.
nutarė: 1) į provos komisiją
vieton pp. Val. ir Pas. išrinkti
Kazakevyčių ir J. Naujoką iš
N. Y.; 2) visam centr. kom. —
prez. J. Tareilai, sekr. T. As-
tramskui ir kas. T. Paukščiui,
duodame papeikimą už išreiš-
kimą jų despotiškų mierių, ki-
šanties į seimo nutarimus ir
uždraudžiant kuopoms daryti
susirinkimus; mes žinome, jog
centr. kom. paeina nuo kuopų,
o ne kuopos nuo centr. komi-
teto.

Komitetas.

Shenandoah, Pa. 23 k.
nutarė: 1) provą stumti pir-
myn teip greitai kaip galima
ir nesitaikinti ant tų išlygų,
kokios buvo garsintos per pp.
Val. ir Pas. 2) kadangi išmest
tuodu vyru iš komisijos tie-
sioginiu budu nėra galima, tai
reikalaujame kad jie patįs vie-
šai pasiduotų į resignaciją (—
atsisakytų).

Prez. *V. Lukaševičia.*

Naujai prisiraszė prie Susivienijimo Liet. Am.

Waterbury, Conn. 11 kuopa

Rozė Skrobliutė
Veronika Šimkoniutė
Elzbieta Narutaitė
Jonas Šliburis
Gotlibas Kriauza
Ona Kriauzienė
Stasys Verbauckas
Agota Vaičiulioniutė
Adomas Jurkiunas
Ona Bendsleberitė
Ursė Lizdynaitė
Paulina Podvarociejutė

Hazleton, Pa. 43 kuopa

Adomas Remeikis
Kazys Merkevyčia
Wilkes-Barre, Pa. 35 kuopa

Kazys Naujokas

Philadelphia, Pa. 10 kuopa

Juozas Augaitis
Barbora Augaitienė
Veronika Kaučienė

Scranton, Pa. 30 kuopa

Baltrius Andriukaitis
Juozas Rugienius
Antanas Šalna
Katrė Dilbaitienė
Veronika Lisajienė

Rhone, Pa. 44 kuopa

Jokubas Bidnaris
Ona Bidnarienė

Edwardsville, Pa. 1 kuopa

Mikas Bendaravyčius
Marė Burinckienė
Marė Kadišienė
Martinas Bulevyčia
Jersey City, N. J. 50 kuopa

Pijūšas Budrevyčia

Jadviga Budrevyčienė

Juozas Kačergis

Karalius Akstinavyčius

Jonas Teresevyčius

Jurgis Bridzius

New Britain, Conn. 89 kuopa

Antanas Grušius

New Britain, Conn. 34 kuopa

Juozas Urbanavyčius

Ona Krakauskiutė

Teodora Jonaičiutė

Ona Lapinskiutė

Elzbieta Milončiutė

Chicago, Ill. 36 kuopa

Povylas Apanaitis

Mt. Carmel, Pa. 52 kuopa

Vincas Kučas

Augustas Albaitis

Daminikas Zakarevyčius

Marė Jukneliutė

Alena Urbanavyčiutė

So. Boston, Mass. dr. Vytauto

Antanas Masaitis

Kazys Garbaliuuckas

Kazys Kirkutis

Franas Simkus

Jonas Kumža

Antanas Valatka

Jurgis Stankaitis

Oglesby, Ill. 65 kuopa

Elzė Sadauckienė

Elizabeth, N. J. L. S. dr.

Tadeušas Skomontas

Pana, Ill. 82 kuopa

Petras Depčionis

Juozas Dilbaitis

Elizabeth, N. J. 3 kuopa

Antanas Panka

Liudvikas Breiteris

So. Chicago, Ill. 74 kuopa

Pranas Arzanskis

Juozas Urbonas

Juozas Aukštakalnis

Salemonas Matulaitis

Simonas Norvicia

Selvestras Mačiokas

Juozas Vaitkus

Jonas Visockis

Antanas Andriuskevychia

Momertas Alminavyčia

Petrone Šingzdziuke

Pittston, Pa. 7 kuopa

Andrius Berzinis

Motiejus Rugienius

Albinas Povylaitis

Petras Vaičiunas

Liudvikas Voicickas

Ona Voicickienė

Juozas Kilikevyčius

Jieva Kilikevyčienė

Pijūšas Mačiulskis

Petras Kubilius

Jurgis Bajerčius

Martinas Vaitkevychius

Ona Vaitkevychienė

Leonas Šeporaitis

Juozas Kričina

Salomea Kričiniene

Jurgis Abraitis

Plymouth, Pa. dr. Š. Juozupo

Jonas Zdanys

Antanas Mališauckas

Juozas Simanietis

Pranė Ardzevyčienė

Spring Valley, Ill. 46 kuopa

Zofija Jusaitienė

Katrė Višniauckienė

Jonas Dobilas

So. Boston, Mass. 43 dr. S. Kaz.

Zigmantas Zolubas

Jonas Valuckas

Daminikas Vaičiunas

Daminikas Kreičiunas

Kazys Urbanavyčius

Jokubas Strašunskas

Kazys Šakickas

Vincas Dervinis

Klemensas Spiridavyčius

Kazys Valentas

Jonas Valentas

Plymouth, Pa. 37 N. dr. Vytauto

Jurgis Metelinas

Marė Melinienė

Marė Vonsevychienė

Steponas Prižgintas

Edwardsville, Pa. 85 N. dr. Gedom.

Kazimieras Žukas

Baltrus Stanaitis

Jurgis Jarašunas

Agota Cepreckienė

Katrė Straigienė

Katrė Mazurkevychienė

Mazi vaikai prisraše.

So. Boston, Mass. 32 kuopa

Petras Matulaitukas

Juozas Liubenukas

Bron. Mickevychiukas

Alfonas Mickevychiukas

Simas Cepuliukas

Mahanoy City, Pa. 31 kuopa

Elzbieta Juodzevyčiutė

Waterbury, Conn. 11 kuopa

Aldona Arnaskiutė

Biruta Arnauskintė

Edvardas Pakuliukas

Jonas Vidziunukas

Juozas Vidziunukas

Wilkes-Barre, Pa. 35 kuopa

Aldona Snipiutė

Izabelė Konstancija

Spring Valley, Ill. 46 kuopa

Kazys Pauliukaitukas

Newark, N. J. 27 kuopa

Julijona Mockevychiutė

Brooklyn, N. Y. 38 kuopa

Anastazija Matutėiutė

ruose kambariuose. Kiekviena tauta turi tiesą pasiųsti į kiekvieną komisiją po 1 ar 2 delegatą. Kuri komisija anksčiau užbaigia savo darbą, ta pirmiau ir išneša jį kongresui, kurs ir uztvirtina didžiumos nuomonę. Paprasti klausimai arba tie, kurie visiems socialistams yra gerai žinomi, sprendžiasi sparčiai. Kitigi, neuztektinai pažįstami ir nereikalaujanti umaus išrišimo, tampa atidėti iki kito kongreso. Bet beveik visuomet randasi 1 ar 2 tokių klausimų, kurie giliai judina socialistus viso svieto, išvadina tarpe jų ginčus ir reikalauja neatidėjamo nuosprendžio. Tokie tai klausimai perduoti pilnai sanstovai kongreso, užima paprastai visą didesnę dalį laiko, ir atkreipia atidžią visų susivaziavusių socialistų. Ot štai jau antrą sykį pakyla taip vad. Dreifuso klausimas, kuris visada pakelia karštus ginčus ir kuris anuomet net perskėle pusiau prancūzų socialistų partiją.

„Kova šitoje partijoje prasidėjo prie sekančių aplinkybių: augštesnieji kariški viršininkai apkaltino išdavystėje ir melagingais prirodinėjimais bei falšyvais dokumentais prispyrė karišką sudą nuspręsti į katorgą visiškai nekaltą oficerą Dreifusą. Kokius tamšius darbus jie tuomi norėjo pridengti, ir po šiai dienai dar neišsiaiškino, bet po tulam laikui pradėjo išeiti aikštėn Dreifuso nekaltumas ir prazangos augštai stovinių jo persekiotojų. Dreifuso šeimyna pareikalavo peržiūrėti bylą.

„Persigandę generolai baisesiai sumirgo ir įnyko beveik kasnedėl daryti naujas ir naujas šelmystes, idant jomis paslėpti senasias ir, ant galo, dąėjo iki suokalbių prieš respubliką, prieg tam viską tą — ir šelmystes ir suokalbius — darė taip kvailai, kad ant tų pėdų įkliudavo. Bet už šelmus generolus stoji kaip muros dva-

siškija ir visi priešai respublikoniškosios laisvės, svajodami uždėti Prancuzijoje nors mažiukę „patvaldystę.“ Palaikė juosius ir ministerija. Bet respublikoje kiekviena ministerija pilnai priklauso nuo didžiumos žmonėmis išrinktojo parlamento, ir, jeigu nesutinka su parlamentu, tai ministrai turi išstoti iš vietos. Kada generolai gerokai apsigėdino, prisiejo išstoti ne tik jiems, bet ir jų šalininkams. Dabar naujiems ministrams prisiejo perveizėti Dreifuso bylą ir numalšinti įsiujušyusia kareivija. Jie žinojo, kad tame visi socialistai ir abelnai visi didelių miestų darbininkai bus jų pusėje, bet ministrai teipgi žinojo ir tą, kad, apart šito gero darbo, jie darys nemažai ir to, prieš ką socialistai pasipriešs. Idant stipriau juos priirišti prie savęs, busimi ministrai pasiulė advokatui Milleranui, nesenei prisidėjusiam prie socialistų, savo ministerijoje vietą. Milleran vietą priėmė. Vieni iš prancūzų socialistų, su Žoresu priešakyj, tą pagyrė. Kiti drauge su senu, ištikimu mokiniojumi prancūzų proletarijato, Gedu, tuojau išreiškė, kad socialistui buržuazinėj ministerijoje buti nepritinka...

„Po didelių ergelių Dreifus jau senai buvo pagražintas iš ištrėmimo, generolai ir kunigai senai aptilo, o Milleran vis tebesėdėjo ministerijoje ir neišėjo iš jos net tada, kada žandarai užmušė du darbininku, malšydami juos prašant darbaviam. Dabar laikyti už socialistą žmogų, kurs dalyvauja tokioj ministerijoje, buvo visiškai nebegalima. Vienok gi Žores ir jo šalininkai nesiliovė palaikyti Millerano, išmislinėdami visokius pateisinimus ir patikrindami, kad socialistams turėti ministerijoje savo atstovus labai esą reikalinga.

„Prie tokių sąlygų susivaziavo Paryžiuon 1900 m. kongresas ir jam tapo perduoti gin-

čai tverianti tarpe dviejų pusių prancūzų socialistų partijos.

„Didžiama kongreso išrado, jog socialistams dalyvauti buržuazinėje ministerijoje yra negalima, vienok daugelis labai norėjo kad įvyktų tarpe prancūzų socialistų santaika, taigi dėl to, idant nenuskriaust ir šalininkų Millerano*), kong-

*) Kongrese pasklido gandas, kad šaudziusieji į darbininkus žandarai tapę atiduoti po sudu, teip kad ši kaltybė nuo Millerano neva tapo nuplauta.

resas savo rezoliucijoje pridėjo, kad išimtinuose atsitikimuose ir esant sunkioms sąlygomė, daleidžiama yra socialistui užimti vietą ministro ant laiko, bet ne kiteip, kaip sutikus ant to didžiūmai socialistų partijos.

„Ged šitaja ištarne buvo netenkinas ir įnešė savąją, griežtai ir be jokių apyšnekų uždraudančią „visokį dalyvavimą socialistų buržuazų valdžiose, linkui kurių socialistai privalo buti nuolatinėje opozicijoje.“

„Už tą rezoliuciją balsavo vos nedidelė mažuma delegatų įvairių tautų... Tačiau nežiurint į tokią santaičinę rezoliuciją, prancūzų socialistai vis gi persiskyrė į dvi partiji.

„Milleran dar ilgai pasiliko ministerijoje, potam galiausia išstojo iš jos ir buvo dar gi išbrauktas iš savo partijos, bet stovis tuomi nepasigerino. Žores ir jo sebrai ir šiandien parlamente teberemia ministeriją visur kur, jie pasiliko dalimi partijos valdžios. O, pakol tebera privatiška savastis ant visų turtų ir pakol tebera proletarijatas, neturintis nieko, kaip tik savo dirbamas rankas, pagaminančias visas gerybes, pati geriausia valdžia negali išvengti neskriaudusi proletarijus, jau vien tik dėl to, kad jai parsieina ginti tas surėdymas, kuris prie pilnos teisybės negalėtų visiškai ne buti. Ir

iš tikrujų, valdžia, paspiriama per žoresistus, linkui darbininkų pasirode ne geresnė už bile kokią buržuazinę valdžią. Žoresistai nors tebeskaito save socialistais, tačiau savo darbuose nesiskiria nuo paprastų republikoniškų partijų.

„Susivaziavusiems Amsterdamam visos pasaulės atstovams socialistiškų partijų butinai prisiejo išduoti galutiną ir be jokių sušvelnijimų tame klausime savo nuomonę. Jų ištarmė reikalinga tapo ne tik dėl Prancuzijos, bet ir dėl visų socialistiškų partijų.

(Toliau bus).

Vargomatis.

Daktaras provos,

JULIAN CZUPKA,

Advokatas ir Notary Public.

Ofisas: 3 N. Main st. Wilkes-Barre, Pa., kas diena.

303 Spruce st. Scranton, Pa., Pane-
dėleis ir Ketvergais nuo 6 iki 8
vakarais.

Užsiimu provomis Wilkes-Barre ir
Scrantuose ir teipgi pas skvairas pa-
liudyjimus (doviernastis) iš rupina
Rosioj ir Lietuvoj.

Ant pardavimo.

Naši farma, 130 akrų žemės, visa išdirbta išėmus 20 akrų, ant kurios yra gerų medžių, užtektinai vandens, šieno, puikūs sodai, stuba su 10 ruimų, dideli tvartai, vanduo apie juos ir kitas triobas, geros tvoros, prekė prieinama. Kreipkitės pas: R. B. Espy, rooms 4 Welles Building, Wilkes-Barre, Pa.

DIDELIS BALIUS!

Dr-stės Lietuvos Sunų, bus keliamas 26 d. gruodžio (antrą dieną kalėdų) 1924 m., ant salės Landmessers Hall, 150 South str. Wilkes-Barre, Pa. Prasidės 2 val. po pietų ir truks iki 2-rai nakčia. Muzika bus pirmos klasos. Taigi užkviečiame kaip vietinius taip ir iš visos apilinkės lietuvius ir lietuvaites pasilinksmint. Tikietas 25 centai.

Komitetas.

Lietuviu tauta

senoveje ir sziadien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

(Tęsa.)

Apie Lietuvių *tikėjimiską apeigą* mažai turime teisingų žinių, nes svetimtaučių raštininkai ar nemokėjo lietuviškai kalbėti ar retai tematė tas apeigas. Čion aprašysime keletą apeigų.

Aukas aukaujant dievams, buvo keliama puota, prie kurios neatbutinai turėjo prigulėti visi, kurie buvo susirinkę dėl tokio tikslo.

Daiktais aukos daugiausiai buvo gyvuliai—dėl dievų patinai, o dėl dievių—pataitės. Geresnės dalys paskersto gyvulio paskiriamos buvo kunigams ir prigulintiems prie puotos, blogesnės gi ir kaulai—dievams. Papėdė-gi visokių aukų buvo duona ir alus. Senovėje aukavo dievams, nekuriuose atsitikimuose, taip gi žmones.

Naminę, mažąją auką atliko pats ukterys ar vyriausias iš susirinkusių ant aukos; paprastai ją atlikdavo prieš kiekvieną puotą. Susirinkus dalyvauninkams, aukėjas užėmęs vietą už stalo ties viduriu, tiesiog priešais įeinamas duris, meldėsi iš pradžių žemesniems dievams ir naminei dievystai, paskui ėmė į rankas šmotelį duonos ir taurę alaus, kuriuomi jis šlakstė tą vietą, kur pagal nuomonę namiškių turėjo sėdėti naminė dievysta, nugėręs truputį alaus ir užsikandęs duonos, liekanas davė namų gospadinei, kuri liejo alų ant slenkšnio, sakydama: „tegul niekas iš gyventojų, ateivių ir elgetų nebus alkanas šiuose namuose“! Toliaus aukėjas gėrė kitą taurę alaus, o potam ir visi susirinkusieji: tai buvo jau pradžia puotos. Pasibaigus puotai visi dėkavojo namų dievui, aukėjui ir ukteriams.

Ant didesnių iškilmių buvo užprašomas kaipo aukėjas viršaitis arba vaidylutis. Auka čion nesiskyrė nuo viršų minėtosios, jei bent tuomi, kad buvo daugiau maldų ir prietarų, ir giedojo kaip prieš puotą, taip ir puotai pasibaigus; taip gi smilkalus smilkė prieš dievų stabus.

Metinė auka—ožio pašventinimas (Bokcheiligung) anot Grunau—buvo atliekama paprastai pabaigoje metų, dėl padėkavojimo dievams už dovanas, kuriomis jie teikėsi apdovonoti žmones, laike visų metų, ir dėl išprašymo atleidimo nusidėjimų. Ant šitos aukos susidedavo keli kaimyniški sodžiai.

Norintieji prigulėti prie šitos aukos rinko tarp savęs pinigus ir kitus daiktus, reikalingus dėl bendros puotos. Už surinktus pinigus pirkto bulių ir ožį, o iš supiltų miltų moters kepė raguolius. Kada jau viskas dėl aukos buvo prirengta, viršaitis ar vaidylutis, užlipęs ant tam tyčia pritaistyto sakyklos, išguldinėjo žmonėms apie senovišką kiltį lietuviškos tautos, pasakojo apie garsius Lietuvos didžiavyrius, ir apie jų darbus; paskui mokino žmones apie dievų prisakymus ir rodė jiems kelią, kuriuomi einant, galima greičiausiai įtikti dievams. Pasibaigus pamokslui, aukėjas, uždėjęs rankas ant buliaus ir ožio, meldėsi dievams, visi gi susirinkusieji tylėjo. Pasibaigus maldoms gyvuliai buvo pakeliami augštin ir paskui papjaujami, o kraujas buvo nuleidžiamas į indą. Aukėjas, pasėmęs kraują iš indo, šlakstė juomi visus susirinkusius ant

aukos; paskui liaudis dalinosi tarp savęs visą kraują, idant juomi pašlakstyti savo namus ir gyvulius. Išvirus mėšai, prasidedavo puota, kuri traukėsi per visą dieną, ir ilgiaus.

Vieša auka. Didesnėse šventėse, ar metinėse sukaktuvėse kokio nors garšesnio istoriško atsitikimo, visi žmonės, kviečiami Vaidylučio, rinkosi į didžiausią šventvietę. Kaštai dėl šitos aukos sėmėsi iš tautiško izdo. Čion aukėju buvo Kryvis, ar net pats Kryvių Kryvaitis. Auka prasidedavo su šlakstymu visų ten esančių šventintu vandeniu iš kokio—nors švento azero, upės ar šaltinio. Paskui vienas iš kunigų 3—syk šaukė: „Eikite šalin netikintieji“! Toliaus plovė galvijus, paskirtus dėl šitos aukos, dalino į dalis, mazgojo, dėjo į rėkščias, kurias kunigai, laikydami ant galvos, turėjo 3—syk apnešti aplink šventą medį; kiekvieną sykį, kada kunigas buvo tarp medžio ir aukuro, rėkščios buvo pakeliamos į viršų. Tuomi tarpu visi žmonės tykiai meldėsi, sykis nuo sykio pakeldami rankas į viršų, su plaštaka dangun. Po šitai ceremonijai, blogiausios dalys galvijų buvo deginamos ant aukuro, geriausios—paskiriamos dėl puotos kunigams ir augštesnėms ypatoms iš susirinkusių, vidutinės gi likusiems žmonėms.

Akyva, kad prie apeigų laikuose didesniųjų aukų priguli išpažintis nusikaltimų—spavėdė,—apie kurią paduoda žinią metrašėjas Grunau, kuriam teko sykį matyti tokią išpažintį, ir taip gi Strykovskis. Pažintas Lietuvių, Grunau kaipo svetimas išsigelbėjo nuo mirties prisiega prieš paveikslą Perkuno, kad užlaikys viską paslapyje. Tai gi Grunau sako, kad kiekvienas vyriškis, atsiklaupęs prieš sėdintį Vaidylutį, išpažinojo jam savo nusikaltimus; Vaidylutis gi už pakutą vienus pešė už plauką, kitiems daužė veidus, trečius lazda pėrė. Pasibaigus išpažinčiai nusidėjimų, gerai išdirbo kailį ir pačiam spaviedotojui. Paskui Vaidylutis meldėsi už nusikaltimus ir mokino nusidėjėlius doringai gyventi. Moters nesispaviedojo, tik Vaidylutis jas ragino, kad neprastotų dorybės.

Auka už tėvynę. Laike didelių nelaimių kunigai, kaip kada, apreiškė žmonėms, kad dievai tiktai tąsyk atitrauks nelaimę, jei paskirtas skaitlius Lietuvių pats pasišvęs ant myrio. Valią dievų kunigai aiškino palei aplinkybes. Jeigu Lietuvoje viešpatavo marai ar badas, tai tąsyk pasišvenčiantieji už tėvynę turėjo susideginti ant laužo; jeigu nelaimė parėjo nuo priešų, tai pasišvenčiantieji turėjo prazuti kovoje su priešais. Kaip žinome iš padavimų, o taip gi iš istorijos, niekadoms nebuvo stokos norinčių savę paaukauti dėl visatino labo.

Atgrižimas pavasario buvo švenčiamas su didele iškilme ir linksmybe, tai buvo Lietuvių *Nauji Metai*; šventė prasidėjo 1 dieną Karvelių mėnesio. Aukavo saulei tekant, išėję už kaimo, lyg dėl pasitikimo Pegrubės, pavasario. Dėjo duonį pirma žemei—motinai—Pegrubei—prašydami skalsos dėl pasėlių, Perkunui—kad gintų nuo audrų ir ledų, Švaistikui—saulei, kad duotų pagadą, Pilnytai (Pilvytei), ištekliui, ir dar vie nuolikai kitų dievų.

Truputį vėliaus piemens šventė *Sekminės*, aukaudami Ganykliui, dievui piemenių, ganyklose, prie ugnies, pavasario kvietkomis pasidabinę, kur šokdami ir trubydami piemens dainuoja—anot Norbuto—tokią dainelę:

Choras bandykščių:

Ganykli, dievuti,
Ganyk man karvutę;
Ganyk man patelką,
Neleisk vagies vilko.

Choras avigonų:

Ganau, ganau avių,
Aš tavęs, vilke, nebijau,
Su saulės plaukais
Dievas tavęs neleis.

Abudu choru drauge:

Leido, leido saulė

Samtį per galvą.

Rasos šventė (Prūsų *Kekyris*), Kupala Rusinų, Sobótki Lenkų, ant garbės dievės Lado(?), prasidėjo naktį 23 ant 24 d. Birželio mėnesio, ir traukėsi, sako, per ištisą mėnesį. Tai buvo saulės šventė. Vainikus leisdavo ant vandens tose dienose, ir degančios ugnys buvo vyriausiomis apeigomis.

Mazesnėmis šventėmis buvo *pjūtis šventės*, pradedant ir baigiant ukės darbus. Ukininkui tad aukavo pėdą ir vainiką¹⁾; zinoma, neapsiėjo be česnies ir pamušimo ožio, padėkavojant dievams.

Didėji šventė buvo apvaikščiojama Rugsėjuje, susivalius nuo laukų javus, ant garbės dievo Žemininko. Ant šitos šventės plovė daugybę gyvulių: patinus dėl Žemininko, pataites dėl Žeminėlės. Ant šitos šventės žmonės rinkosi iš viso valsčiaus, atnešdami su savim visokių daiktus, reikalingus dėl puotos. Tam išrinktoje dienoje, didžiausioje troboje buvo, sustatytos skuomės, uždengtos valyvomis staltiesėmis, o ant stalų stovėjo indai su alumi. Gyvuliai, surišti, gulėjo šalyj. Kunigas, pasimeldęs Žemininkui ir kitiems dievams, daužė su lazda gyvulius; paskui ji darė tą patį ir visi susirinkusieji, pakuolaik gyvuliai netapė užmušti. Tad mėšą užmuštų gy-

1) Dar Jucevyčiaus laikuose žmonės švėsdavo „Nubaigus“, kur kumėčiai ėjo į dvarą, ant torielkos nešini vainiką javų, uždengtą su balta staltiesėle, dainuodami:

Ėd ziobrelis rugiuose,
Ziobrelaitis rugiuose,
Ėd ziobrelis, ziobrelaitis
Rugiuose, rugiuose! ir tt.

Tad baudponis, išėjęs ant gonkų, mergas apdovanoja ir užkviečia ant česnies į palivarką. Kartais, atiduodant ponui vainiką, buvo oracijos, kartais iš rašto, sakomos, kaip va:

„Iš gilių miškų, nepereitų pelkių, smarkumu bado išginti, ėjom jieškoti kvėpiančios daubos sidabrinės rugių, auksinės kviečių lauke. Ėjom per miškus, gireles, per balas, bičių gyvenimus ir meškų patalus. Šalčius ir lietūs kentėjom, nieks mūsų nepasigailėjo. Pasigailėjo mūsų senutis senutėlis—meškinas, ir pasakė mums kalbėdamas: eikite toliaus, kur kojos neša, kur strazdas lekia, o ateisite pas poną (N. V.), kuris augštame klevo dvare gyvena, tur didžius laukus užsėtus javais, o maž namuose prociauninkų. Eikite tenai, padėkite anam nupjauti javus, o pavalgidins ir pagirdys jus. Mes ant tavo mylistos atėjom, tavo javus nupjovėm ir vainiką atnešam ne iš aukso, ne iš sidabro, nes iš diemanto rugių, iš gentaro kviečių. Clarissime, eminentissime Vestra dominatio, vacatio, Szenter tere, vere gruzki, wodeczki garnuszki. Lopatum kojatum, co to za pauksztatum.....”

Oracija baigiasi besumonišku mišiniu lotyniškos ir lenkiškos kalbų, tur-but pasityčiojimui iš kalbos „augštesniųjų luomų“, kaip kad Mažarusiai pamėgdžioja prancuzišką kalbą. pvd.: Eva lon tre, Ivan žur žere, tabaka sam-pan-tre ir tt. (Jucevyčius).

vulių virė, kepė ir induose statė ant stalų. Kada jau visi stalai buvo apkrauti valgiu, kunigas nuo kiekvieno valgio ėmė dalį ir mėtė į visas puses, kaipo auką dėl dievų; potam prasi-dėjo pati puota, laike kurios danavo dainas, zaidė ir darė visokių juokus.

Rudenį per dvi, sako, savaiti šventė *Ilges*: tai buvo valanda poilsio ir džiaugsmo. Tą šventę žemaičiai pašventino 3 d. Lapkričio 1281 m. lyg „Sicilijos mišparais“: susitarę iškirto kryžievių sodybas, o potam per 2 savaiti pokyliaudami liuonai linksminosi.

Po Ilgių, šventė po suvalymo linų šventė ant garbės *Vaišgantos*. Anot Lasickio, erdvoje grinčioje, viduryje, statė augštą zoslana. Merga aukėja baltuose rubuose, su vainiku ant galvos, prisikišo prikyštę, kurią pripildė sikemis. Su iškilme įvesdavo ją į parengtą grinčią, čion ji atsistodavo ant zegljo, veidą atsukusi į duris, o visi aplinkui esantieji atkreipę veidus į ją. Merga ant zegljo stovėjo ant vienos kojos, kairę truputį pakylėjusi. Kairėj rankoj laikė ilgą šviesų kaspiną, kurio galą kelė augščiaus galvos, o dešinėje laikė kaušą alaus ir sakė: *Vaišganta, Vaišgantos dievaite, augink mums linus taip ilgus, kaip manę; neduok mums nuogiems vaikščioti*. Potam ji geria alaus, išlieja likučius po kairei, o indą meta po dešinei. Galiaus griebusi už prikyštės, augštyn meta sikės. Kritusias po tiesiai suvalgo, po kairei—pakasa dėl požeminių dievų, tur but dievui linų. Jeigu merga gerai išstovėjo ant vienos kojos, tai buvo geras ženklas. Potam šoko aplink zeglį dainuodami: „Imkim ratielį, verpkim kuodelį, statykim stakles, *Vaišganta mus mylės*“, nes gražioji kaimo mergina pastovėjo ant vienos kojos... laimingai.

Buvo dar daugiau švenčių: *Mėsėdrinės*, *Rapučio* ir *Kalėdu*, taip vad. *Oko* (Akepirmo?) atgimimas, baigianties metams (Latvių *Blukku Wakars*). Laike kalėdų šventės Lietuviai apkraudavo stalą javų grudais, apart pupų, išvirtais, ir su medumi pasaldintais. Iš to—kučios! *Oko* atgimimo šventėje degino senąjį metų pavidalę medžio kaladės, o išvedė naują, lyg lėlę, stabą, kurs zenklino naują laiko atgimimą. Toji šventė buvo podraug apivalymu nuo senų nuodėmių, pasirengimu į geresnį gyvenimą kitame mete, susitaikymu su nedraugais ir tt.

Dar pasakyti reikia, kad prie religiškių apeigų Lietuviai vartoję trimytas, ragus, švilpynes, ir tulus bugnus — lietauras.

Kapai pas Lietuvius laikomi buvo už šventas vietas ir per tai jie buvo sergimi ir užlaikomi tvarkoje. Labai buvo gerbiami ir guodjami kapai garsingesniųjų sentėvių. Jeigu kas pagadino kapą, tai jis buvo neatbutinai baudziamas ant žemės ir danguje. Ant kapų garsingesniųjų žmonių buvo supilti iš žemės augšti kalnai, vad. „pylekalniais“. Tokių pylek dūnių ant viso ploto žemės, kuri buvo užgyventa liet. tautų, yra pilna, bet tiktai dabar jau žmonės pamiršo, ką jie zenklina. Zinomas yra kapas Gedimino, D. L. Kunigaikščio, kurs esti palei Vilnių, ant tiesiojo kranto Vileikos, netoli nuo Antokočio. Pylekalniuose atranda net po kelis rakštus, iš ko manytina, kad tenai buvo kapinės artimų giminių pirmo numirelio, kuriam ant garbės buvo supiltas tas pylekalnis. Viduryje tokio pylekalnio esti sklepeliai, sklepinti iš akmenių, o juose sudėti indai su pelenais, indeliai su ašaromis, ginklai ir kiti daiktai.

(Toliaus bus.)

Susirinkimas

„Aušros Dr. tės“ kuopos, Plymouth, Pa. Nedėlio, 18 d. Gruodžio 1904, 7 val. vakare, „Vienybės“ redakcijoje. Užkvičiam ir naujus prisirašyti.
Komitetas.

Didelis apvaikščiojimas.

Brockton, Mass., Dr. stė šv. Rocho parengia apvaikščiojimą 10 metinių sukaktuvių su prakalboms ir balium 31 gruodžio, t. y. subatoj prieš Naujus Metus, svetainėje A. O. Hibernians Hall Ward st., prie pat Brocktono dipo. Užkvičiam me visus lietuvius ir lietuvaites, vietinius ir aplinkinius atsilankyti, kur galėsite linksniai užbaigti senus metus, pasiklausti gražios muzikės ir pasišokti. Tikietai 2 skyrių: vyrui su motere 50 c., su kuriom galės pasišokt ir pasėdėt, o kas nenorės šokt, tam 25 c. Balius prasidės 8 val. vakare ir trauksis iki pusiau naktų. Ypač nepamirškite ateiti šnariai, nes nepribuvu siems bus uždėta kora.
Komitetas.

A. Maslauckas ir Sunus,

LIETUVIŠKI GRABORIAI. Karietai ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkraustymui ir t. t. 515 W. Main st. PLYMOUTH, PA. Naujas Teleponas 7031.

Ne reklama!

Tiktai pransišimas broliams darbininkams, kad išėjo nauja, tinkanti socializmo agitacijai knygutė: „Dėlko lieja žmogus prakaitą?“ (Socialisto knygynėlis Nr. 1), su paveikslėliais. Kąstuoja vienai 10c., 3 už 25c., 7 už 50c., 15 už \$1.00. Teipgi gaunama įvairiose kalbose socialistikų ir revoliucijinių raštų ir laikraščių. Dėl atsakymo įdėkit už 2c. markutę. Atsišaukit pas:

J. O. Szirvydas,
491 E. Main str.
Plymouth, Pa.

Tik ant trumpo laiko už \$1.00.

Duodame progą tik ant trumpo laiko, kad pasinaudotų dėl savo labo sergantį žmonės su garsingą Elektriko diržu „LION“, kurio prekė bus pakelta po renovel, už kurį tukstantai žmonių yra dėkingi už išgydymą nuo nepaprastų ir užsienėsių ligų, dėl kurių gyduolės palengvinimo ir sveikatos nesuteikė, tai site garsingae Elektros diržas visai išgydė nuo:

Reumatizmo, dusulio, gumbos, galvos skaudėjimo, vidurių užkietėjimo, nerviskumo, rapturos lytiskų bei abelau silpnybių, kraujo nečystumo, dreglių, patrukimo ir paslaptingų ligų, kurių gydymą uzlaikom didžiausioj slapytybei.

Dėl sergančių moterių ir jų silpnybių tas Elektros diržas yra tikras išgydymas, už vieną dolerį apturėsit sveikatą ir užėdysit daug pinigų: apat to suteikiame reikalaujamoms geldžiančias rodas.

Vyrui ir moters naudokites is puikios progos. reikalaujanti ir geldžianti laimingos sveikatos, is paklausto isradimo dėl labo žmonjos. Išgydymą gvarantuojam arba pinigais sugrazinam.

Teipgi mes išgydom tas blaurei darkančias žmogų karpas, užsienėsiu ir nuo užsikrėtimo per isradimą mus UNIVERS. Mus adresas:

New York Univers. Echo Institute.
87 Madison Square,
New York N. Y.

Už dyką

prisiunčiame gražų lietuvišką kalendorių knygos formoje su gražiais pasiskaitymais ant meto 1905 kiek vienam kas prisjus mums savo adresą Bischoffs Banking House 237 Broadway New York, N. Y. 90-79

O kas ežia.

Taigi popieros rašymui gromatų in krajų, naujause išrastos, gražiausics visoje pasaulėje. Kiekvienas kas prisjus 10c. apmokėjimui pačtos kaštų, gaus už dyką ant pažius 6 popieras su kopertom. Parduodame 6 tuzinus už \$1.00. Reikalaujame agentu visur ir duodame gerą uždarbį. Rašydami adresuokite:

Agent Church goods,
Sta. W. Box 14 Brooklyn, N. Y.

HOTELIS K. Strzeleckio.

276 E. Main str. Plymouth, Pa
Užlaiko visokios degtinės, vno, skanaus alučio, puikiai kvėpiančių Cigarų, ir reikale suteikia draugišką rodą. Jeigu nori linksmi laiką praleist ir išgirst skambinant ant fortepijano puikias melodijas, tai tik užėik pas **K. Strzelecki.**

Visą gyvenimą nedirbo.

Nėra reikalo darodinėti, kad triušas yra didžiausia priežastis pagerinimo civilizacijos. Galima vien priminti tai, ką tingumas gali padaryt; Markyzas de Spinalo klausdamas grovo Horuce Vere apie priežastį myrio brolio savo grovo Horuce, atsakė: „Mirė jis, mielas tamista, dėl to kad nedirbo.“ „Ištikro“, atsakė Spinola, „to užtenka užmušimui stipriausio žmogaus.“ Netik koznas iš mus turi dirbti, bet kozna dalis mūsų kuno turi pildyti savo pareigą. Daleiskime, jeigu skilvys liautusi veikės, arba aptaka kraujo apsiostų, liga ir myris būtų pasekme, ar jei bent mes vartotume Trinerio Amerikonišką Elixirą Kartujį Vyną, kuris kozname atsitikime privers skilvį veikti, privers apytaką kraujo reguliariškai sraventi. Niekados neleis tinginiaiuti jokiems organams visame kune ir visuomet privers juos veikti sveikai; išgydo kozną skilvį. Turi savyje gryną raudonąjį vyną ir importuotas šaknis ir gali buti imamas į silpniausius vidurius. Kokioj nors ligoj sujungtoj su netekimu valgumo visuomet atgabena kuogeriausias pasekmes, atnaujina ir pagerina kraują ir visiškai tave išgydys. Ant pardavimo visose aptiekose ir pas patį fabrikantą,

Juozapą Trineri,

799 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill., Pilsen Station.

Tik už 10c. tuzinas

geriausios popieros ant svieto su daugeliu gatunkų visokių pavinėvonių ir dainelių ir su labai gražioms kvietkoms, paveikslėleis, balandėleis ir su dviems rankoms zveikinančioms Lietuviškų ar lenkiškų. Žodziu sakant gražiausios popieros ant svieto. Kas sykj pirks ir pamatys jų gražumą tas visada pirks. Ba tos kvietkos net veidą rodo iš gražumo o rodos ir nuliudusj žmogų prakalbintu. Kas prisjus 30c. tas aplaikys 12 popierų 2 knygas Saliamono ir zydo pakuta vertės 20c. Tai viską atidrosim už 30c.

Teiposgi pargabenom daugybę lietuviškos trajankos iš Palangos. Visiems zinoma kad Palangos yra geriause trajanka ant svieto susidedanti iš visokių geriausių šaknučių devynerių, boxsas tik 30c. su pristuntimu.

Teiposgi turime didelę krautuvę visokių knygų abrozų abrozėlių, szkaplierių ir razančių, zodiu sakant didžiause ir pigiause krautuvė dėl perlioru ir šornikų kurie tuom užsiima. Reikalaujame pardavikų ir duodam gerą uždarbį. Norėdama daugės zinoti apie mus tavoro pigumą indėk 2c stempą o gausi didelį kataliogą iš kurio galėsi pasirinkti ką tik norėsi. Adrisas:

Nathews Zukaitis, 227E. Main st.
New Britain, Conn.

Naujausios nygos:

- Apie konstituciją - 15c
- Seniems kanauninkams ir pralotams, klebonams ir jauniems kamendoriams - 10c
- Už ką mes lenkams turim but dėkingi - 15c
- Tėvynainių giesmės - 15c
- Jozapa Miglovaras rasztai - 10c
- Spartakas, apysaka isz vergų sukėlimo gadynės - 20c
- Gyvenimo laszai - 15c
- Jaunikaiciams dienos - 20c
- Spauda leista - 2c
- Dziova ir kova su ja - 30c.
- Tautiškas atgijimas lietuvių ir kitų tautų - 20c.
- Dykaviečių apmedžiavimas patarmės ukininkams - 30c.
- Trumpa visatina Istorija dalis I senovės Istorija - 25c.
- Sodžiaus vaizdelei apysakutė iš sodziu gyvenimo - 5c.
- Paprasti rakandai ir išdarbiai iš šakų - 25c.
- Kaip reik pinti rėčkas, baldai ir kiti pinamieji daiktai - 30c.
- Ką ir kaip kai-kurie amatai dirba dalis I - 20c.
- Pranašavimai Michaldos karalienės iš Sabbos - 15c.
- Pragaro gilmės juokingas aprašymas apie kankynes pragare - 15c.
- Darbininkų Balsas No. 1 2 3, ir 4 1904 po - 15c.
- Girtuoklių Adynos - 10c.
- Kunigo naudą velniai gaudo - 5c.
- Davatkų gadzinkos. - 15c.
- Žodynas Juškos antra dalis nuo E. iki J. Plačei išaiškinta - 2,00
- Ašis (apysaka iš darbininkų gyvenimo). - 5c
- Prie žydų klausimo - 5c
- Kovoje už laisvę, (drama 3 veikmėse). - 10c
- Viennos revoliucija 1848 m. - 10c
- Komunistų manifestas. - 20c
- Darbininkų Balsas. - 15c
- Adresuokit:
- Ašis apysaka iš darbininkų gyvenimo - 5c.
- Prie žydų klausymo - 5c.
- Kovoje už laisvę, drama 3 veikmėse - 10c.
- Vienos revoliucija 1848 - 10c.
- Komunistu manifestas - 20c
- Naujes Lietuviškas Kalbomokslis
- Dovanėle vaikams ir sodiečiams 25c.
- Pasiskaityk skriaudžemas lietuvi! 10c

J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main St.
PLYMOUTH, PA.

„Vienybės“ redakciją telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.